

Lesli-En Džouns

STONE AGE

Šezdeset godina grupe *Rolingstouns*

Preveo
Dejan Cukić

■ Laguna ■

Naslov originala

Lesley-Ann Jones

THE STONE AGE

Text copyright © Lesley-Ann Jones, 2022.

The right of Lesley-Ann Jones to be identified as the author of this work has been asserted by her in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

Copyright © za srpsko izdanje 2023, LAGUNA

Cover design by Nick Stearn, Jacket photographs © Sygma

STONE AGE

IN MEMORIAM

Kristofer Robin Miln, 1920–1996.

Ahmet Ertegan, 1923–2006.

Ronald Šat: Roni Skot, 1927–1996.

Đorđo Serđo Alesandro Gomelski, 1934–2016.

Ijan Endru Robert Stjuart: „Stju“, „Šesti Stouns“, 1938–1985.

Čarls Robert Vots: Čarli Vots, 1941–2021.

Luis Brajan Hopkin Džouns: Brajan Džouns, 1942–1969.

Džimi Miler, 1942–1994.

Anita Palenberg, 1942–2017.

Robert Henri Kiz: Bobi Kiz, 1943–2014.

Rodžer Skot, 1943–1989.

Nikolas Kristijan „Niki“ Hopkins, 1944–1994.

Ričard Roman Grečko: Rik Greč, 1945–1990.

Ijan Patrik Maklagan, 1945–2014.

Vilijam Everet Preston: Bili Preston, 1946–2006.

Džejms Aron „Džim“ Dajmond, 1951–2015.

Meredith Karli Hanter, 1951–1969.

Džejms „Džimi“ Makalok, 1953–1979.

Dejvid Bolton, 1956–2020.

Lora „Luen“ Bambro: L’Ren Skot, 1964–2014.

Tara Ričards, 1976.

Džudi Elizabet Toton, 1952–2021.

„Njena zagonetka njen je život. Ne smemo pustiti da dnevna svetlost padne na čaroliju.“

Volter Badžot (1826–1877)

„Nova trupa lakrdijaša po imenu *The Rolling Stones* pojavila se juče u dvorani *Kvins hol*. Njihov zabavni program najavljen je kao 'Niz klovnovskih maštarija'. Razumeli smo da je on uglavnom namenjen deci, ali jedan ili dva među skečevima verovatno će deci prirediti malo iznenađenje, a roditeljima nemalo uznemirenja. Program je sastavljen od dvanaest tačaka, od kojih je polovina pripremljena tako da zadovolje najbolju decu, dok je ostatak prikladniji zabavi prefinjenih starijih muškaraca. Mnoge među prefinjenijim tačkama izuzetno su pametne, a sve tačke su vrlo zabavne. Jedina kritika mogla bi biti da se nekako ne uklapaju u pravi program.“

Tajms, 28. decembar 1921.

Sadržaj

KARMA	15
DŽONER	38
MIK I KIF	57
BUBANJ I BAS	70
MUVATORI	90
VRHUNAC	111
REAKCIJA	124
MERIJEN	136
ANITA	158
„REDLANDS“	182
MUŠ	201
KRISTOFER ROBIN	217
ALTAMONT	241
IZBEGLIŠTVO	257
KRIZA	278
SILA	294
MENDI	316

KLINA	.332
REZONANCA	.341
DOVIDENJA	.354
KORENI	.361
VREMENSKA LINIJA	.383
ŽENE STOUNSA	.420
IZMEĐU ZNAKOVA NAVODA	.426
ODABRANA BIBLIOGRAFIJA	.431
PREPORUKE	.434
IZJAVE ZAHVALNOSTI	.437

„Zaista je postalo dosadno kada me ljudi pitaju: 'Da li je ovo poslednja turneja *Stounsa*?' To slušam još od 1964.“

Mik Džeger

„Pet žica, tri note, dva prsta, jedno dupe i eto ti ga.“

Kit Ričards

„Zapadna civilizacija je napravila takve psihičke slabice od mnogih među nama.“

Brajan Džouns

„Slušao sam muziku i mnogo pre pojave rokenrola.“

Bil Vajmen

„Teško mi je da ostarim i da kažem ne.“

Roni Vud

„To je razlog naše slave, znaš. Samo napred, momci, bez obzira na sve... Mi smo, u stvari, užasan bend. Ali mi smo *najstariji*. To nas nekako izdvaja, zar ne?... Jedina razlika između nas i Vestminsterske opatije jeste ta što mi ne radimo svadbe i krunisanja.“

Čarli Vots

KARMA

Subota, 5. mart 2016.

Prozračna, pobedonosna nevesta bledih očiju odevena je u ledenoplavo Diznijeve princeze iz filma *Frozen*. Haljina, osam hiljada funti vredna kreacija Vivijen Vestvud od svile i tila, obmotana je, naslagana i upetljana oko njene upečatljive, preko sto osamdeset centimetara visoke figure. Podruku sa sinom, koji je predaje, ona klizi duž mermernog poda crkve u ravnim cipelama kreatora Rožea Vivjea, odabranim kako ne bi mnogo nadvisila svog niskog muža (ona obično prednost daje štiklama Manola Blanika). Glavom klima kao lutka pas na polici zadnjeg stakla u kolima. Plava kosa joj je rasuta pod velom od tila. Nikada previše sklona profesionalnim šminkerima, sama je sebi sredila lice. Ona deli široke osmehe, oko očiju joj se nabiraju bore, usta sa karminom boje brusnice uokviruju pomalo preklopljene prednje zube, koje se nikada nije potrudila da ispravi. Sa belim bidermajerom ukrašenim trakama u rukama, ona prolazi toliko blizu meni da mogu da osetim njenu pastu za zube. Njen verenički prsten zaslepljujuće blista. Malo prevelik za njen prst, ogroman kamen, finih 2,8

miliona funti vredan dvadesetokaratni markiz dijamant*, blago se nakrivio na stranu.

Ovo nije zvanično venčanje. Brak je zaključen juče u kući Spenserovih,** uz otmen ručak posle toga u restoranu *Skots* na Mejferu. Danas su se okupili da prisustvuju davanju blagoslova braku prethodno tri puta ženjenog medijskog magnata, osamdesetčetvorogodišnjeg Ruperta Merdoka i četvrt veka mlađe, rehabilitovane „rokerske ribe“ Džeri Fej Hol.***

Iako se kud god pogledate mogu videti prepoznatljive crte lica punih usana i lukavih očiju ljubavi njenog života – Mika Džegera, zahvaljujući prisustvu četvoro zajedničke dece, od samog rokera, očekivano, nema ni traga. Utoliko je simpatičniji dolazak na proslavu ovog braka njegove doterane prve supruge Bjanke, koju je napustio upravo zbog dugonoge manekenke iz Teksasa. Odavno prevazišavši svoje razmirice, Mikove bivše supruge sada su odane prijateljice.

Koga još tu imamo? Među stotinak gostiju našli su se ministar Majkl Gouv i njegova supruga kolumnistkinja Sara

---

* Dijamant sečen u obliku zvanom „markiz“ prvi je naručio francuski kralj Luj XV 1745. kako bi odražavao osmeh njegove ljubavnice madam Pompadur. (Prim. aut.)

** Kuća Spenserovih je najlepša londonska gradska zgrada preostala iz osamnaestog veka. Još uvek je u vlasništvu porodice Spenser, konkretno Čarlsa Spensera, devetog grofa, brata pokojne princeze od Velsa Dajane. Kuća je otvorena za javnost i moguće ju je unajmiti za venčanja i druge privatne proslave. (Prim. aut.)

*** Rupert Merdok je imao četiri supruge. Prva je bila stjuardesa iz Melburna Patriša Buker. Venčali su se 1956, razveli 1967, imali jednu ćerku, Prudens. Druga supruga je bila Ana Marija Torv, škotska novinarka, od 1967. do 1999. (ćerka Elizabet i sinovi Loklan i Džejms). Treća je bila Kineskinja Vendi Deng, poslovna žena, a uzeli su se kada je on imao šezdeset osam, a ona trideset godina (dve ćerke Grejs i Kloj). Merdok se razveo od nje posle nedokazanog skandala zbog njene navodne afere sa bivšim britanskim premijerom Tonijem Blerom. Četvrta je bila Džeri Hol. (Prim. aut.)

Vajn; slavni fotograf Dejvid Bejli, koji se pojavio kao skitnica, u trenerci, kariranoj radničkoj jakni, sa pletenom kapom, a slikaće razvoj događaja; Rebeka Bruks, kontroverzna junakinja istrage o etici i politici britanske štampe, ozloglašena bivša urednica tabloida *News of the World* i *San*, sada predsednica odbora Merdokovih britanskih izdanja, uštogljeno sedi podruku sa suprugom Čarlijem. Tu su i ser Majkl Kejn sa prelepom suprugom Šakirom, lord Endru Lojd Veber i ledi Madlen, Bob Geldof i Džin Marin, svestrana umetnica Trejsi Emin i dramski pisac Tom Stopard. Pojavila se i Karis Hant Džeger, Mikova ćerka sa glumicom Maršom Hant, kojoj je očinstvo on dugo poricao, dok se nije predao i ispružio koliko je morao. Lepa je kao slika.

Deveruše? Čitavo mnoštvo. Neka uđu Čerke, u nijansama plave. Draga Prudens, Merdokovo prvenče, elegantna je u plavozelenom. Njegova druga ćerka Elizabet cveta u plavoljubičastom. Mikova treća ćerka Lizi, prva sa Džeri, slatko je umotana u azurno. Njena sestra Džordžija Mej njiše se u boji lavande. Zadužene da posipaju latice, Kloj i Grejs, izdanci Rupertovog braka sa najsvežijom „bivšom“ Vendi Deng, stidljivo nose svetloplave haljinice.

Nalazimo se u Crkvi Svete Brigite. To je ona sa tornjem u obliku svadbene torte, na kraju Ulice Flit, prema Trgu Ladgejt, prepoznatljiva na slikama Londona još od 1703. godine. Ona je i dalje duhovni dom britanskih medija, uprkos masovnom odlasku novina pre trideset godina. Sećam se toga veoma dobro. Bila sam tada pozicionirana u ovoj „Ulici srama“ kao muzička i estradna novinarka lista *Dejli mejl*. Upravo je Rupert Merdok, današnji osamdesetogodišnji mladoženja, bio odgovoran za pustošenje. Proklet bio ako popusti pred ucenama sindikata. Prošao je njihov rok upotrebe. Zaštićen uopšteno neprijateljskim stavom premijerke Margaret Tačer prema sindikatima, on je otpustio šest hiljada grafičkih radnika u štrajku, otarasio se nekoliko stotina novinara koji su odbijali da prihvate njegovu

novu tehnologiju i preselio svoja izdanja (*San, Tajms, Sandej tajms* i sada ugašeni *News of the World*) preko reke u Doklends. Bodljikavom žicom okružena „Tvrđava Voping“ postala je središte paklenih sukoba koji su 1986. godine zaključeni masovnim demonstracijama, krvavim neredima, nasilnom smrću jednog mladog radnika i teškim porazom sindikata. U naredne dve godine većina novina sa nacionalnom pokrivenošću sledila je ovaj primer, preselila se na povoljnije lokacije i prešla na kompjutersku tehnologiju.

Skoro tri stotine godina Ulica Flit bila je Meka njuškala i piskarala. Pre televizijskih neprekidnih vesti sa kajronima, pre interneta i društvenih mreža, devedeset procenata informacija dolazilo je do javnosti preko novina. Zahvaljujući Merdokovoj revoluciji, desetkovana je naša živopisna zajednica, čvorište snova iz detinjstva za sve nas koji smo odrastali sa željom da postanemo novinari.

Onima koji se sećaju tih događaja treba oprostiti na čuđenju Merdokovoj drskosti da se pojavi na ovom svetom mestu, poznatom kao „novinarska crkva“, „katedrala Ulice Flit“ ili „parohijska crkva novinarstva“. Neki su njegov dolazak po blagoslov u ulicu čijem je uništenju kumovao smatrali „pomalo nadmenim“. Drugi su to opisivali kao „pranje“, čišćenje istorije, bestidan zahtev za oprostaj sopstvenih „zločina“. Cinici su na to odgovarali podsećanjem kako je Merdok uvek bio sklon podsmevanju, pa zašto bi se sada ustručavao? „Ovo je kao kada bi se Drakula venčavao u zavodu za transfuziju“, glasilo je jedan komentar.

Satima pre ceremonije, radnici obezbeđenja sa psima tragovima obilaze okolinu. Protivnici Merdokove kompanije *Njuz korp.* postavili su uvredljive transparente preko prozora na prvom spratu zgrade naspram severnog ulaza u crkvu, ali su osujećeni zatvaranjem i zaključavanjem tog ulaza. Svatovi su preusmereni u bočnu ulicu i dolaze na sporedni ulaz. Dame i gospodo, molim vas ustanite.

*

U to vreme mi je palo na pamet, a i dalje verujem, kako pobeda toga dana nije pripadala Rupertu Merdoku već Džeri, jer osveta se najbolje poslužuje hladna. Kada je ona 1977. zbog Džegera napustila zvezdu grupe *Roksi mjuzik* Brajana Ferija, učinila je to iz ljubavi. Podarila je pevaču *Stounsa* četvero dece i dvadeset dve godine svog života. S bešćutnošću na granici užasa, on ju je varao i lagao tokom čitave njihove veze, uzimajući desetine žena (i ponekog muškarca) kada god i gde god bi poželeo, ne obazirući se na svoju suprugu. Ponižena, Džeri je uzvratila udarac. Kratka afera 1982. sa pajtašem Frenka Sinatre, bolesno bogatim uzgajivačem kraljevskih konja Robertom Sangsterom, za koga je izjavila da bi mogao „deset puta da kupi Mika“, pokazala je rokeru kako deluje njegov sopstveni serum. Uloge su se, na trenutak, zamenile. Očekivano, Mik se borio da je vrati. „Bio je to jedini put kada me je sačekao na aerodromu“, požalila se ona pošto su se pomirili.

Zvanično su se venčali na Baliju 1990. i ostali zajedno narednih devet godina. Kada je isplivalo da je on postao otac još jednog deteta sa još jednom ljubavnicom (sin Lukas Morad Džeger sa brazilskom manekenkom Lusijanom Žimenez Morad) svega sedamnaest meseci pošto mu je zvanična supruga rodila njihovog najmlađeg sina Gejbrijela, bila je to kap koja je prepunila čašu. Džeri je podnela zahtev za razvod braka potražujući razumno lično izdržavanje, podršku deci i deo njegove imovine, ali je na sopstveni užas tek tada otkrila kako oni nikada nisu zaista bili u braku.

Legendarna škrtica Džeger poveo je bitku po sudovima. Pobedio je njegov dragoceni bankovni saldo. Ustanovljeno je da njihov „brak“, zaključen hinduističkim obredom, nije pravno obavezujući ni u Indoneziji ni u Velikoj Britaniji, pa je proglašen nevažećim i ništavnim. Čemu su onda služile one predivne venčane fotografije, Mik? On se držao presude i bacio

Džerin predlog za poravnanje u prašinu. Čak i najtvrdokorniji obožavaoci *Stounsa*, po kojima on hoda po talasima, počeli su da gube poštovanje za slatkorečivog, opuštenog Džegera. Svet je prilično odmakao (mada je još dug put preostao) od opojnih vremena rokenrol ludila kada su žene smatrane robom za jednokratnu upotrebu, pogodnom samo za jednu stvar, i kada se težilo nomadskom, mačo životnom stilu grabljivaca. Barem je tako bilo prema nazorima one vrste muškaraca iz alternativne kulture koji će se jednoga dana okititi epitetom „insela“*.

U čitavom razvratnom, sramnom i sebičnom ponašanju kako je Mik pokazivao tokom godina, ovo je svakako bio šlag na torti. Ta žena je nosila njegovo prstenje na svakom prstu osim srednjeg. Izrodila mu je potomstvo. Njegovo odbacivanje Džeri imalo je katastrofalne posledice. Njihovo četvoro dragocene dece proglašeno je vanbračnom i to od strane sopstvenog oca.

On stalno vreba, „crveno-zlatno-zeleni karma-kameleon“. Šunja se iza kamenih stubova i klizi ispod klupa šireći podmuklost. Nevidljiv ljudskom oku, on se skriva, taj neotkriveni oblik života i duše. Jedva da je zadržtao tokom tihog promišljanja citata iz Prve poslanice Korinćanima i drevne kineske *Knjige puta i vrline* koje su pročitali Rupertov sin Džejms i Džerin sin Gejbrijel. Uznemiravaju ga duhovne himne „Prekrasna milost“ („*Amazing Grace*“) i „Jerusalim“, a na uzvišeni zvuk „*Set Me as a Seal Upon Thine Heart*“ kompozitora Viliijama Voltona, on zamahuje repom. Zastaje, leži mirno, strpljivo čeka. U drugom životu, „drago mi je što se upoznajemo“, on je bio čovek od bogatstva i ukusa. Kako smo posejali tako moramo požnjeti. Džeri se poslednja smeje. Pogledajte je sada, kako je zabila pevaču *Stounsa*. Ne samo za sebe već za sve žene *Stounsa*, sažvakane i ispljunute da ih potom i ne pogledaju. Džeri je

---

* Engl.: *Incel*s – savremena grupacija ogorčenih nesrećnika koji za sebe kažu da su u „neželjenom celibatu“, naravno, ne svojom krivicom. (Prim. prev.)

---

ponovo na svom, iako joj osveta i nije na pameti. On je ovde zbog nje. Nadam se da pogađate kako se zove.*

*

Kada je Rupert Merdok kupio tabloid *News of the World* 1969. godine, nasledio je i neprijateljstvo između ovog lista ispunjenog skandalima i promocijom kriminala i grupe *Rolingstouns*. Sukob je nesmanjenom žestinom besneo već godinama. U dosluhu sa korumpiranim policajcima, piskarala ovog lista označila su grupu sklonu drogama kao glavne arhitekthe izopačenosti i društvenih pošasti, čiji uticaj na povodljivu omladinu mora biti sasečen u korenu. List je bio lascivan i licemeran, bljujući negodovanje i nevericu zbog ludovanja benda na ivici zakona i njihovog „razvratnog“ i „nemoralnog“ ponašanja, a istovremeno posvećujući ogromne naslove i beskrajne kolumne pokrivanju svega što *Stouns* i rade. Golicanje mašte javnosti i osuda išli su podruku. Jedan skriveni izveštač zatekao je Brajana Džounsa kako koristi zabranjene supstance u klubu, ali ga je u svom objavljenom izlaganju (namerno ili slučajno) zamenio za Mika Džegera. Džeger je tužio list. Nadaleko čuvena racija na „Redlands“, kuću gitariste Kita Ričardsa u zapadnom Saseksu, kada je devojka Mika Džegera Merijen Fejtful, umotana samo u prostirku, navodno zatečena u ulozu neobične posude za poslastice, bila je, kako se kaže, milo za drago. Kada je posle skandala sa prisluškivanjem telefona list *News of the World* ugašen 2011, po cenu gubitka posla više od dve stotine ljudi, Mik je sigurno nazdravio punom čašom olakšanja.** Nije mogao znati kako

---

* Čitav odeljak je ispunjen asocijacijama na tekst pesme „*Sympathy for the Devil*“. (Prim. prev.)

** Skandal sa prisluškivanjem je od 2005. godine nadalje izložio zaposlene u listu *News of the World* i drugim Merdokovom publikacijama optužbama za hakovanje telefona, podmićivanje policajaca i raznorazne nezakonite radnje kojima su dobijali senzacionalne priče. Mete su

će se, u obliku bivšeg vlasnika Merdoka, stari neprijatelj vratiti da ga progoni, kao duh davnih mutljavina i hapšenja, što će poslužiti ne samo za širenje starih skarednih tekstova o *Stounsimu* već će ga prilično uniziti pred očima najšire javnosti, kada se ovaj oženi njegovom prelepom bivšom ženom. Tabloidi su se rugali Džegeru posvećenošću kakvoj je sam Merdok uspeo da odoli, zbog čega je on ostao kao pobednik, a gubitnik predmet podsmeha. Glas novca. U Džegerovom svetu to je jedini glas vredan slušanja. Rupertova imovina procenjuje se na oko dvadeset milijardi dolara. Mik se noću uvija oko bednih pet stotina miliona. Sviri to ako možeš!

*

Pretpostavila sam da na Džerinom venčanju neće biti nikoga od *Stounsa*. Naravno, nema Čarlija i Širli, nema Ronija i Sali, nema Kita i Pati, kao ni Ronijeve lepuškaste i živahne bivše supruge Džo. Ipak, nemoguće je zatvoriti vrata pred duhovima. Stajali su tamo kao zbirna karika sa ne tako blaženom prošlošću koju je Džeri svesno uglavnom ostavila za sobom. Uspelo mi je da propustim njihov dolazak i spazila sam ih tek dok su i poslednji gosti izlazili: plavuša koja je znala i za bolje dane, u plavoj haljini cvetnog dezena, zelenim cipelama i crnom mantilu sa širokim krznom, podruku sa starijim muškarcem u odelu boje mastila, sivom džemperu sa „V“ izrezom i košulji raskopčanog

---

im bili članovi kraljevske porodice, slavne ličnosti i političari. U julu 2011. isplivalo je da su bili hakovani i telefoni ubijene učenice Mili Dauler, žrtava podmetnutih bombi u Londonu jula 2005, kao i preminulih vojnih službenika, što je dovelo do ostavki nekoliko urednika. Zvanična istraga, nazvana po sudiji Levisonu, bavila se prisluškivanjem telefona i podmićivanjem policije. Usledilo je nekoliko hapšenja i presuda. Bojkot oglašivača učinio je da se list *News of the World* ugasi posle sto šezdeset osam godina postojanja. Merdokov ugled kao vlasnika novina doveden je u pitanje. (Prim. aut.)

---

okovratnika. Ne baš svadbena. Oni zastanu ispred gomile postavljenih fotografija i razmene nekoliko pozdrava. Stariji muškarac trepće ispod naočara sa crnim okvirom. Primećuju mu se stomčić i podvaljak. Istovremeno mi je maglovit i maglovito poznat. Njegovoj proređenoj sedoj kosi i brkovima dobro bi došlo potkraćivanje. Znam ga odnekud. Pogledi su nam se susreli u prolazu ispod kapije i tada se prepoznamo. Pre više od trideset godina, kada sam bila mlada televizijska voditeljka i novinarka tabloida, neželjeno sam se upetljala u skandal koji je šokirao čitav svet. Ovaj čovek je tada bio predstavljen kao navodni pedofil. Sumnja se vukla za njim kao zadah. Šta god pričali, ovo je na kraju dovelo do njegovog odlaska iz grupe *Rolingstouns*.

Bil Vajmen je nekada bio basista grupe. Plavuša koja je znala i za bolje dane njegova je supruga Suzan. Nekadašnji predmet njegove naklonosti bila je školarka Mendi Smit. Počeli su da izlaze kada je ona imala samo trinaest godina. Bila sam prisutna te noći kada su se upoznali na nekakvoj dodeli nagrada u londonskoj dvorani *Lajsijum*. Provela sam večer uz Bila i Midža Jura iz grupe *Altravoks* sa kojima sam sarađivala u okviru diskografske kuće *Krisalis*. Bila sam sasvim nesvesna činjenice da sam zlorotrebljena kao paravan, uvučena u Bilov višegeneracijski krug prijatelja, sastavljen kako bi se sakrilo bujanje veze između njega i Mendi. Ona je kasnije izjavila da su počeli da spavaju kada je imala samo četrnaest godina. Venčali su se četiri godine kasnije.

Dobila sam poziv da provedem popodne u kući Spenserovih, gde će se nastaviti svadbena proslava. Naliveni sanducima vina iz Rupertovog ličnog kalifornijskog vinograda, oni su se, po svemu sudeći, odlično proveli. Prepustila sam im uživanje. Umesto toga, oporavila sam se uz drage prijatelje i kolege u malom klubu samo za članove.* Skromni ručak i razgovor pomažu mi da povratim perspektivu. Dan je gotov. Pada mrak.

---

* Klub samo za članove *Two Brydges*, ponovo je otvoren 2020. kao *Brydges Place*. (Prim. aut.)

*

Povezanost Džeri Hol sa „najvećim rokenrol bendom na svetu“ najzad je okončana. Mada se to nikada ne može uzeti zdravo za gotovo, zar ne? Kada se vaše ime tako dugo povezuje sa imenom rokerske superzvezde i kada sa njim imate decu i unučiće, vaši životni putevi će se, posledično, povremeno preklapati, svidelo vam se to ili ne. Koliko god da ih razvlačiš, biološke veze nikada ne pucaju. Odavno opčinjena uticajem i načinom života *Rolingsstounsa*, počinjem da promišljam njihovu istoriju kako se približavamo šezdesetoj godišnjici. Nisam bila prisutna da svedočim o njihovim počecima, što me nagoni da se vratim unazad... do prvog nastupa u džez klubu *Marki*, tada u londonskom Oksford stritu, 12. jula 1962. Mik Džeger je pevao, Brajan Džouns i Kit Ričards su svirali gitare, Ijan Stjuart je bio klavirista, a Dik Tejlor basista. A bubnjar? Oko toga se još uvek vode rasprave. Dok neki tvrde da je palicama razmahivao Toni Čepmen, Kit Ričards u svojoj autobiografiji *Život* nepokolebljivo ističe kako je to radio njegov drugar, kasnije član *Kinksa* Mik Ejvori: „... a ne Toni Čapman kako je iz nejasnih razloga ostalo zapisano u istoriji.“

Ko god da je to bio, grupa žutokljunaca izmolila je nastup kada je bend Aleksisa Kornera *Bluz inkorporejted* (redovno su svirali četvrtkom u *Markiju*, a Džeger, koji će za dve nedelje napuniti devetnaest godina, povremeno je pevao s njima) dobio poziv da se pojavi u živom televizijskom programu *BBC*-ja. Mik nije bio predviđen za tu priliku, pa je Brajan ubedio vlasnika *Markija* Herolda Pendltona da njihova nova grupa bude zamena za *Bluz inkorporejted*. Od Džegerovog oca pozajmili su novac kako bi iznajmili opremu za to veče. Kada je Brajan pozvao redakciju lista *Džez njuz* kako bi najavili svirku, legenda kaže da su ga pitali za ime grupe. Oni još uvek nisu imali ime. Grozničavi Džounsov pogled pao je na gomilu ploča razbacanih po podu i na naslov prve pesme albuma „*The Best of Muddy Waters*“: „*Rollin' Stone*“.

Očaravajuće, kao bajka. Koga je uopšte briga da li je ova priča istinita. Leto su proveli tezgareći po klubovima i barovima prestonice. Mik, Kit i Brajan ubrzo su počeli da žive zajedno. Njihov novi dom bio je bedan, nenamešten stan na drugom spratu zgrade u Idit grouvu broj 102 u Fulamu, sa dva kreveta za njih trojicu. Prljavo posuđe i pribor za jelo pre su bacali kroz kuhinjski prozor nego što bi se potrudili da ga operu. Bubnjar Čarli Vots im se pridružio, a angažovali su basistu Bila Vajmena. Bila je to klasična postava uklesana u *Stounse*.

Šezdeset godina kasnije, bez trojice osnivača, oni su i dalje u pogonu. Nijedna grupa nije oko sebe stvorila veću legendu, čak ni *Bitlsi*. Uz izuzetak sastava *Hu*, koji se sveo na samo dva originalna člana, nijedna rok grupa ne traje toliko dugo. *Stounsi* su veterani s preko dve hiljade koncerata i ubrajaju se među najomiljenije izvođače u istoriji industrije zabave. Njihova turneja „*Big Bang*“, koja se odvijala od 2005. do 2007, bila je zvanično najunosnija turneja svih vremena. Koncert na plaži Kopakabana u Rio de Žaneiru 18. februara 2006. doživelo je više od dva miliona ljudi raspoređenih po pesku i okolnim ulicama, i oborio je rekorde među najvećim rok koncertima ikada postavljenim.

Pored toga, oni su superzvezde kada se radi o pisanju pesama i snimanju, sa procenjenih dvesta četrdeset miliona prodatih nosača zvuka. Dobili su tri godišnje nagrade „Gremi“ kao i Nagradu za životno delo. Uvršteni su u „Rokenrol dvoranu slavnih“ (1989) i „Dvoranu slavnih britanske muzike“ (2004). Našli su se 2008. na desetom mestu po uspešnosti na američkoj top-listi singlova časopisa *Bilbord*. Jedanaest godina kasnije dospeli su do drugog mesta *Bilbordove* liste najuspešnijih izvođača u Americi svih vremena, iza *Bitlsa*, a ispred Eltona Džona, Maraje Keri, Madone, Barbre Strajsend, Majkla Džeksona, Tejlor Svift i Stivija Vondera. Po proceni časopisa *Rolling stoun*, oni su na četvrtom mestu, iza *Bitlsa*, Boba Dilana i Elvisa Preslija, a za sobom su ostavili Čaka Berija, Džimija Hendriksa, Džejmisa Brauna, Litl Ričarda i Aretu Frenklin.